

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. πρωτ./ΕΞ/ 3033 2019

Έν Αθήναις τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 2019

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΚΛΗΡΟΝ
ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΙΣΤΕΠΩΝΥΜΟ ΠΛΗΡΩΜΑ
ΤΗΣ ΘΕΟΣΩΣΤΟΥ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΣΧΑ 2019

Ἀδελφοί μου καὶ τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ
Χριστὸς Ἀνέστη!

«Νῦν πάντα πεπληρώται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια»,¹
συγχωρήσωμεν λοιπὸν «πάντα τῇ Ἀναστάσει»²

Μελῳδῆμα τῆς Θεολογίας ἡ Ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου!
Ἡ Λατρεία μας γίνεται πραγματὶ μελωδία τῆς Θεολογίας, σύμφωνα
μὲ ἕνα ἀρχαῖο ἐκκλησιαστικὸ συγγραφέα.³ Εἶναι ἡ ἐκπληκτικὴ ποίηση
τῶν ἡμερῶν ποὺ ἐκχέει τὴν πίστιν ὡς τραγούδι καὶ ἐορτή. Τὴν πίστιν στὸν
Σταυρὸ καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν.⁴ Τὸ μυστήριον τοῦ Σταυροῦ εἶναι τὸ
μυστήριον τῆς ἀγάπης. Ἡ ἀνάληψις τῆς εὐθύνης γιὰ τὴν ἐνότητα ὅλων, γιὰ
τὴν ὑπέρβασι τῆς διάσπασις τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, τοῦ ἀνθρώπινου
χάους, ποὺ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας καὶ ὁδηγεῖ στὸ θάνατο.⁵
Ἦπλωσε τὰς παλάμας ὁ Χριστὸς στὸ Σταυρὸ καὶ ἦνωσε τὰ τὸ πρὶν
διεστώτα.⁶ Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, αὐτὴ ἡ πράξις τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν
Ἱστορία, ὁδηγεῖ τὸν σταυρικὸ τρόπο ζωῆς, τὴ θυσία χάριν ὅλων, μὲ τὴν
ἄπειρον Χάρη ποὺ συνοδεύει αὐτὴ τὴ θυσία, πέρα ἀπὸ τὸ θάνατο· πέρα
καὶ ἀπὸ τὸ βιολογικὸ θάνατο. Δίνει νόημα στὴ ζωὴ καὶ στὴν Ἱστορία.

Ἄν ὁ Χριστὸς δὲν ἀναστήθηκε εἶναι μάταια ἡ πίστις μας,⁷ ὅπως μᾶς
βεβαιώνει ἡ Ἁγία Γραφή. Ἀλλὰ ἀληθῶς ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε.
«Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος»⁸ σὰν ἀπὸ ὕπνου. Δώρισε στὴν ἀνθρώπινη

¹ Ὡδὴ γ' τοῦ Κανόνα Πάσχα

² Δοξαστικὸ Αἵνων τοῦ Πάσχα

³ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ, *Υπὲρ τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων*, PG 100 773 B

⁴ Ὡδὴ ζ' τοῦ Κανόνα τοῦ Πάσχα

⁵ πρβλ. π. Ν. ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ, *Ἡ Σταύρωση, ἡ Ἀνάστασις...*, www.anixneuseis.gr/?p=144026

⁶ πρβλ. ὡδὴ γ' τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μ. Σαββάτου

⁷ πρβλ. Α' Κορ. ιε', 17

⁸ Ψαλμ. 77

φύσι την ἀθανασία, την ἐπανεφερε «πρὸς την προτέραν εὐγένειαν».⁹ Ἀναμένουμε την τελικὴ κατάργησι τοῦ θανάτου, ὅταν στὰ ῥεσχατα ὅλοι θὰ ἀναστῇσι γιὰ νὰ συναντήσουν τὸν Κύριο καὶ «οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα».¹⁰

Πῶς νὰ ἀρνηθῇ κανεὶς ὥστόσο τὸν κοινὸ σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πόνο; Πῶς νὰ μὴ θυμηθῇμε τὴν κραυγὴ ἐνὸς μεγάλου τοῦ 20^{ου} αἰῶνα, δοσμένη μέσα ἀπὸ τὴ λογοτεχνία, τὴν ἀπόγνωσι τοῦ ἥρωα μέσα στὴν ἐπιδημία τῆς πανούκλας, ὅταν ἔβλεπε «νὰ πεθαίνουν ἄνθρωποι ποὺ ἦταν πλασμένοι γιὰ νὰ ζήσουν», χωρὶς νὰ μπορεῖ ὁ ἴδιος νὰ τοὺς δώσει ζωή.¹¹ Πράγματι συχνὰ τὸ κακὸ, φυσικὸ καὶ ἠθικὸ, φαίνεται νὰ κυριαρχεῖ. Σταυρωμένοι στὸ Γολγοθᾶ τῆς Ἱστορίας, ζοῦμε οἱ ἄνθρωποι τὸν πόνο καὶ κάποτε τὸν τρόμο ἀπὸ τὴν ἔλλειπρ νοήματος, ἕνα τρόμο ἰσχυρότερο καὶ ἀπὸ τὸ φυσικὸ πόνο.

Ὅμως ἡ Ἀνάστασι τοῦ Θεανθρώπου κατήργησε ὄχι μόνο τὸ θάνατο, κατήργησε σύνολο τὸ κράτος τοῦ διαβόλου. Ἀνίκη στὴν ἐλεύθερη ἐπιλογὴ μας νὰ μεταβάλλουμε τίς συμφορὲς σὲ ἀναζήτησι βαθείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὅποιος εἶναι τὸ πραγματικὸ ἀντικείμενο τῆς ἐπιθυμίας μας, νὰ κάνουμε τὸν προσωπικὸ μας Σταυρὸ ἀναζήτησι τοῦ Σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. Νὰ ζήσουμε τὴν Ἀνάστασι ὑπαρξιακὰ καὶ νὰ δεχθῇμε τὸν Χριστὸ μέσα στὴν καρδιά μας· «σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν»¹². Οἱ Ἀπόστολοι προσδιορίζοντας τὴν ταυτότητά τους καὶ τὴν ἀποστολή τους, στὴν προσοπτικὴ μάλιστα τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀποκαλοῦνταν μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως.¹³ Αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ δική μας χριστιανικὴ ταυτότητα.

Ὁ ἀναστημένος Χριστὸς δημιουργεῖ καινὴ κτίσι¹⁴ καὶ μᾶς καλεῖ σὲ ριζικὰ νέα ζωή. Ζωὴ μακριὰ ἀπὸ τὴν κακία, τὴν πονηρία, τὴν ἀδικία, τὴν ἀνισότητά, τὴ βία, τοὺς πολέμους, τὴν ἀλαζονεία. Ζωὴ εἰλικρίνειας καὶ ἀλήθειας.¹⁵ Ζωὴ μέσα στὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως. Μᾶς καλεῖ ἐπιτακτικὰ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· «ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν».¹⁶ Φανέρωσι ἀδιάψευστη αὐτῆς τῆς ζωῆς εἶναι ἡ σχέσι μὲ τοὺς ἀδελφούς. Συγχωρήσωμεν λοιπὸν πάντα τῇ Ἀναστάσει.

Ἀδελφοί μου,

Ὁ Ἀναστὰς Κύριος δὲν εἶναι μιὰ μακρινὴ ἱστορία, εἶναι μιὰ ὀλοζώντανι παρουσία. Τὸ θεωμένο καὶ ἀναστημένο Του σῶμα εἶναι αὐτὸ τὸ μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπάρχει χώρος γιὰ ὅλους στὴ γιορτὴ τῆς πίστεως.

Ἄς μὴ φοβηθῇμε τὴν κοινωνικὴ μας συνθήκη· εἶναι γιὰ ὅλους ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἄς μὴ φοβηθῇμε τὰ λάθη μας· εἶναι ἄπειρη ἡ συγχώρησι.

⁹ Ι. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, *Λόγος εἰς τὸ Ἅγιον Πάσχα*

¹⁰ Α' Θεσ. δ', 17

¹¹ ALBERT CAMUS, *La Peste*, Folio, σ. 176

¹² Θ. Λειτουργία Μ. Βασιλείου

¹³ Πραξ. α', 22

¹⁴ Β' Κορ. ε', 17

¹⁵ Α' Κορ. ε', 8

¹⁶ Ρωμ. στ', 4

Ἦς μὴ φοβηθοῦμε τὸ θάνατο· ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος
θάνατος.

Ἦς εἰσέλθουμε λοιπὸν στὴ χαρὰ τοῦ Κυρίου.¹⁷

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ !
ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ Ο ΚΥΡΙΟΣ !**

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Αθηνῶν Ἀρχιεπίσκοπος

¹⁷ πρβλ. Ι. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, *Κατηχητικὸς Λόγος*